

Vlačićevo stajalo je iza riječi, i ne samo opravdavallo riječi nego ih i nadilazilo. Uvijek je iza Vlačićevih riječi stajao Vlačićev život.

Velik u radu, velik u žrtvi, Vlačić je pokazivao veliku rezignaciju u životu. On je mogao kao pravi stari Labinjan da sa malim izlazi i sa malim bude zadovoljan. On nije tražio ni blistave uspjehe, ni sjajna mjesta. Ali on je neprestano živio i radio a da mu taj rad nije bio priznat od strane najglavnijih drugih protestanata. Jedna strašna, asketska, rezignirana, skeptična crta javlja se u Vlačićevom karakteru vrlo rano, već pri kidanju sa Wittenbergom. Ta demonska crta uči ga skromnosti, ali ona pretvara njegovo očajanje i njegovu skepsu u ljude u najtvrdoglaviju borbu. U svojoj 29. godini, kad piše svoju Apologiju, Vlačić iznosi ovaj svoj nazor na život (citirano prema njemačkom originalu iz 1549.):

»Sondern (ich weis selbst nicht recht, wie es zugeht) dass ich von Tag zu Tag, ehe lenger und mehr, diese kurze vergangliche Zeit und zwar die ganze Leben lerne verachten, und dagegen die Ewigkeit des zukünftigen Lebens hoch halten. Das mir bedünckt, ich werde unter des mit der Hilfe Christi meine Schmach und Armut, des Teufels, Antichrist und Fürsten Ungunst nicht grossachten. Sondern iher Geschenkelein und Ehrerbietung (auf das ich nur ein gut Gewissen behalten möge) verachten«. ⁷⁸⁾

U tome Vlačićevom odricanju, u zadovoljstvu sa malim, nalazi se osnova njegove velike duhovne ne-

⁷⁸⁾ »Ni sam neznam, kako, ali ja iz dana u dan, što dulje, tim više, navikavam se da prezirem ovo kratko prelazno vrijeme, i to cijeli život uopće, a da visoko cijenim vječnost budućeg života. Radi toga i vjerujem, da ću se međutim, uz pomoć Krista, naviknuti da se ne obazirem na svoje poniženje i siromaštvo, na nesklonosti vruga, Antikrista i kneževa, nego da ću moći prezirati njihove darove i počasti, samo da uzmognem sačuvati čistu savjest«.